

Једна од економских књига која је у последње време у свету имала изузетан одјек јесте *Капитал у XXI веку*

[\[1\]](#)

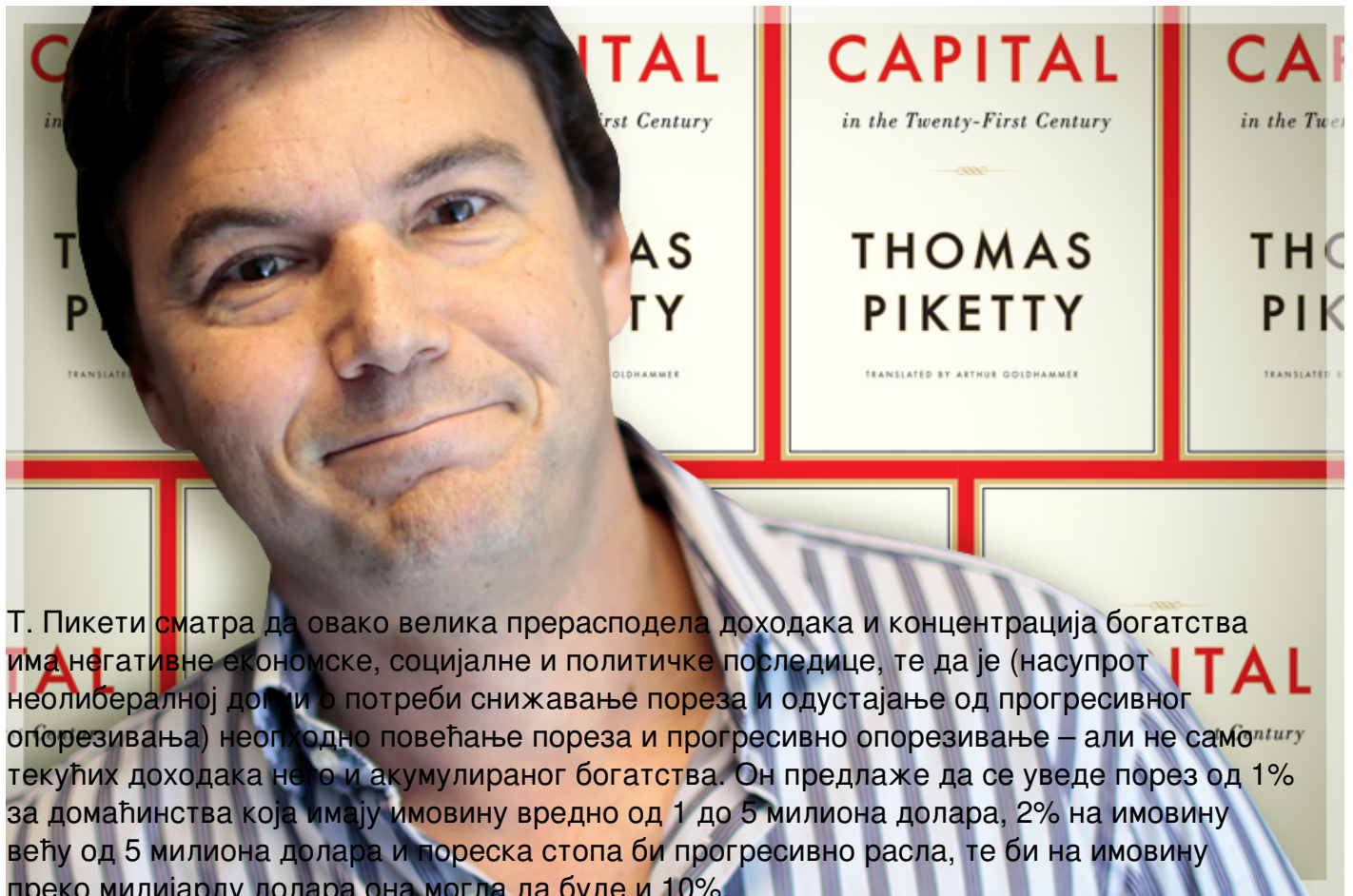
чији је аутор Томас Пикети (Thomas Piketty), професор Париске школе економије, а која је посвећена питањима неједнакости, односно прерасподели доходака и богатства у капитализму. У овој књизи од скоро 700 страница аутор користи статистичке податке које је целу деценију прикупљао и обрађивао са својим сарадницима Емануелом Саезом (Emmanuel Saez) из Оксфорда и Ентонијем Аткинсоном (Anthony Atkinson) са Берклија како би могао да прати прераспodelу и концентрацију доходака и богатства на примеру великог броја земаља (20-ак) у дугом временском периоду (три века уназад) и утврди одређене законитости.

На бази обраде овако богате базе података аутор егзактно доказује да је просечна стопа приноса на капитал 3 до 4 пута већа од просечне стопе раста продуктивности, што значи да знатно брже расте приход од капитала него приход од рада (плате запослених). Пошто у укупним приходима богатих доминирају приходи од капитала, а веома мали проценат отпада на приходе од рада (док је ситуација код сиромашнијих слојева становништва супротна), Т. Пикети закључује да дубинске силе капитализма воде огромном расту неједнакости и концентрацији богатства на врху социјалне пирамиде и ми се тако враћамо не само назад у XIX век, него идемо још даље уназад – ка

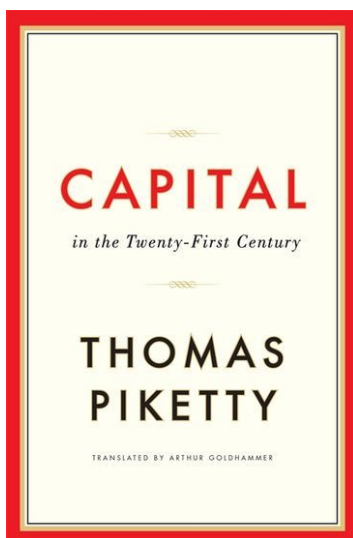
патримонијалном
капитализм

у
, где доминира наследно богатство у коме кључне позиције у економској, социјалној и политичкој структури друштва заузимају не талентовани појединци него богате

династије.

Т. Пикети сматра да овако велика прерасподела доходака и концентрација богатства има негативне економске, социјалне и политичке последице, те да је (на супрот неолибералној догми о потреби снижавања пореза и одустајања од прогресивног опорезивања) неопходно повећање пореза и прогресивно опорезивање – али не само текућих доходака него и акумулираног богатства. Он предлаже да се уведе порез од 1% за домаћинства која имају имовину вредно од 1 до 5 милиона долара, 2% на имовину већу од 5 милиона долара и пореска стопа би прогресивно расла, те би на имовину преко милијарду долара она могла да буде и 10%.

Књига је прво објављена (2013) на француском, а недавно (2014) и на енглеском језику и одмах је постала прави бестселер – прва на листи *Амазона* и ушла на *Топ 10* у *TheNewY*

ork

Times

. Књига је добила све похвале од најпознатијих савремених економиста као што су нобеловци Џ. Стиглиц, Р. Солоу и П. Кругман, али је и изазвала и многе критике које (по правилу, уместо оспоравања навођених чињеница и изведених закључака) често иду на идеолошку дисквалификацију самог аутора. Опонентима се не свиђа и сам назив књиге (асоцира на

Капитал

К. Маркса), а за аутора тврде да је марксиста, да има негативан однос према тржишту и антипатију према богатима. Веома утицајни неолиберални

Wall Street Journal

истиче да је ова књига испуњена

средњовековном мржњом према чињеници да се финансијским капиталом остварује профит

Штавише, оспоравање до сада владајуће основне неолибералне догме о богатству и богатим квалификују се као атак на богате и пореди са нападима на Јевреје у време Хитлера. Тако један од познатих капиталиста из Силиконске долине Том Перкинс (*Tom J. Perkins*

) у

Wall Street Journal

[\[2\]](#)

упоређује атакe на један проценат најбогатијих са ратом коју је нацистичка Немачка водила против својих 1% Јевреја. Слично томе Кен Ленгоун (*Ken*

Langone

)

[\[3\]](#)

,

оснивач трговинског ланца

Home

Depot

, истиче да је то исто, мада другим речима, говорио и Хитлер у Немачкој.

